

VEILIGHEIDSREGIO GRONINGEN

Aan de raden van de gemeenten in de provincie Groningen

Sontweg 10
9723 AT Groningen
Postbus 66
9700 AB Groningen
T: 088 162 5000
E: info@vrgroningen.nl
W: www.veiligheidsregiogroningen.nl
W: www.brandweer.nl/groningen

Datum	24 maart 2020	Onze referentie	Z/20/034394
Aantal bijlagen	1	Uw referentie	
Behandeld door	M. Roesink	Sector/dienst	Directie
Telefoon	088 162 162 46 08	Team	
E-mail	michiel.roesink@vrgroningen.nl		

Onderwerp Informatiebrief raden GRIP-4 Corona VRG

Geachte gemeenteraden,

De Coronacrisis wordt op dit moment bestreden vanuit de maximaal denkbare crisisopshaling die we in Nederland bestuurlijk kennen. De ministers vormen samen de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb) onder leiding van de Minister-President en alle veiligheidsregio's zijn opgeschaald naar GRIP-4. De voorzitters van de veiligheidsregio's, verenigd in het Veiligheidsberaad, bespreken wekelijks de aanpak en stemmen de landelijke getroffen maatregelen af voor een eenduidige regionale en lokale uitvoering.

Op donderdag 12 maart 2020 heeft het MCCb voor het eerst in dat verband een pakket aan maatregelen afgekondigd dat voor heel Nederland van kracht werd. Tegelijk werd aan alle veiligheidsregio's gevraagd om op te schalen naar GRIP-4. In Groningen heb ik daarop besloten als voorzitter van Veiligheidsregio Groningen dit ook te doen en om 15.30 uur GRIP-4 afgekondigd voor alle gemeenten in de provincie Groningen. Dezelfde avond heb ik een Regionaal Beleidsteam bijeen geroepen, waarbinnen voor dit besluit bij alle burgemeesters¹ draagvlak bestond.

Met dit besluit verschuift een aantal bevoegdheden op regionaal en gemeentelijk gebied. Als voorzitter van Veiligheidsregio Groningen dien ik hiervoor na afloop van de Coronacrisis verantwoording af te leggen aan u als gemeenteraad. Het verloop van de Coronacrisis in de komende periode is onzeker en momenteel is niet te voorzien wanneer deze is afgelopen.

Met deze brief informeer ik u daarom nu tussentijds en ben voornemens dit met enige regelmaat te doen.

Na afloop draag ik zorg voor een verantwoording over het geheel en zal er ook meer ruimte zijn om hierover met u in gesprek te gaan en in te gaan op schriftelijke dan wel mondelinge vragen.

¹ Burgemeester Velema van gemeente Westerwolde was niet bij de vergadering van het Regionaal Beleidsteam aanwezig. Met hem heb ik telefonisch dezelfde zaken afgestemd en ook zijn instemming voor dit besluit gekregen.

Wat betekent GRIP-4 voor de bevoegdheden en de verantwoording?

Het afkondigen van GRIP-4 betekent dat artikel 39 van de Wet veiligheidsregio's van kracht is. Dit houdt in dat ik als voorzitter van de veiligheidsregio ten behoeve van de rampenbestrijding en crisisbeheersing in de betrokken gemeenten bevoegd ben om toepassing te geven aan een aantal artikelen uit ondermeer de Wet veiligheidsregio's, de Gemeentewet, de Politiewet 2012 en de Wet openbare manifestaties. Artikelen waarvan onder normale omstandigheden de bevoegdheden bij de burgemeesters van de afzonderlijke gemeenten liggen.

Het gebruik maken van deze bevoegdheden gebeurt alleen als dit noodzakelijk is voor de rampenbestrijding en crisisbeheersing en conform de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. Bovendien worden door mij geen besluiten genomen zonder dat ik hierover het Regionaal Beleidsteam heb geraadpleegd, tenzij de vereiste spoed zich daartegen verzet. Een burgemeester kan in het Regionaal Beleidsteam schriftelijk bezwaar doen aantekenen, indien deze van mening is dat een voorgenomen besluit het belang van zijn gemeente onevenredig schaadt (artikel 39, lid 4, Wvvr).

Verantwoording aan de gemeenteraden

Daar waar de burgemeester onder normale omstandigheden verantwoording aflegt over de rampenbestrijding en crisisbeheersing aan de gemeenteraad, betekent dit nu dat de voorzitter van de veiligheidsregio dit doet. In artikel 40 van de Wet veiligheidsregio's is beschreven dat na afloop van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, in overeenstemming met de burgemeesters die deel uitmaakten van het Regionaal Beleidsteam, schriftelijk verslag uit wordt gebracht door de voorzitter aan de raden van de getroffen gemeenten over het verloop van de gebeurtenissen en de besluiten die deze heeft genomen, hierbij vermeldend of een burgemeester gebruik heeft gemaakt van de bevoegdheid schriftelijk bezwaar aan te tekenen.

Wat ging in Groningen vooraf aan het besluit tot GRIP-4?

Het was nog geen twee weken geleden dat in de provincie Groningen geen besmettingen waren geregistreerd van het Coronavirus COVID-19. Wel werd door de GGD Groningen samen met het RIVM de situatie in Wuhan, China, in het noorden van Italië en in het zuidelijke deel van Nederland zeer nauwgezet in de gaten gehouden.

De GGD Groningen en Veiligheidsregio Groningen (waarbinnen de GHOR) trekken reeds sinds februari jl. nauw samen op om vanuit de bestaande bevoegdheden in de functionele keten (Wet publieke gezondheid) en de algemene keten (Wet veiligheidsregio's) de noodzakelijke maatregelen te treffen. Het bestuur van GGD Groningen (de wethouders gezondheidszorg) en het bestuur Veiligheidsregio Groningen (de burgemeesters) zijn steeds op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen.

Op operationeel gebied werd met betrekking tot het coronavirus door de samenwerkende hulpdiensten ook al geruime tijd samengewerkt in een multidisciplinair team (een zogenaamd voorbereidend-GRIP). Dit team bereidde zich voor op scenario's die mogelijk ook op Groningen af zouden komen. Bijzondere aandacht ging uit naar een groep van 900 studenten van Vindicat atque Polit, op skivakantie in het noordwesten van Italië. De onrust over de aanwezigheid van de studenten onder vele Groningers nam in de eerste week van maart fors toe. De studenten besloten daarom om vervroegd terug te keren. Hierbij is continu door mij en door de directeur van de GGD overleg gevoerd met de voorzitter van Vindicat. Op zaterdagochtend 7 maart kwamen zij terug in Groningen en zijn zij door de hulpdiensten, waaronder vele GGD medewerkers, opgevangen en nader geïnformeerd over voorzorgsmaatregelen. Een viertal studenten is ook nog nader getest, omdat zij bij terugkomst klachten vertoonden. Na de uitslag van de testen die middag bleken deze niet besmet met het Coronavirus.

Om dit gecoördineerd te laten verlopen, is op vrijdag 6 maart door de Veiligheidsregio opgeschaald naar GRIP-2. Deze opschaling is daarna in stand gehouden om mogelijke vervolgsenario's in kaart te brengen. Immers, het aantal besmettingen in vooral zuidelijk Nederland bleef maar stijgen. Het aantal besmettingen

in Groningen was nog steeds nul, maar het leek op dat moment onvermijdelijk, dat het virus ook onze provincie zou bereiken.

Eerste toepassing bevoegdheden GRIP-4: noodverordening

De maatregelen, zoals hierboven beschreven, voerde ik uit vanuit de bevoegdheden die aan mij als voorzitter van de Veiligheidsregio zijn toebedeeld op basis van de Wet publieke gezondheid. Artikel 6, lid 4 (Wpg) beschrijft mijn taak om in de gehele GGD-regio zorg te dragen voor de bestrijding van een epidemie van een infectieziekte behorend tot groep A (zoals het coronavirus COVID-19) of een directe dreiging daarvan. De Minister van VWS geeft leiding hieraan.

De opschaling op 12 maart 2020 naar GRIP-4 heeft geen invloed op de bevoegdheden die voortvloeien uit de Wet publieke gezondheid. Immers, voor infectieziekten-A zijn deze altijd belegd bij de voorzitter van de veiligheidsregio. Wel zorgt het opschalen naar GRIP-4 voor de mogelijkheid om een aantal maatregelen in de algemene keten eenduidig voor alle betrokken gemeenten toe te passen.

Een van de belangrijkste maatregelen is dat op 17 maart 2020 de Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Groningen is afgekondigd voor alle gemeenten in Groningen. Deze is bekendgemaakt en gepubliceerd via de websites van de gemeenten, van de Veiligheidsregio Groningen en via www.overheid.nl. Deze noodverordening geeft eenduidige regionale invulling aan landelijke maatregelen. Bovendien is deze in lijn met de noodverordeningen die in onze buurregio's Fryslân en Drenthe zijn afgekondigd. Samen met de Politie Eenheid Noord-Nederland en met het Openbaar Ministerie Noord-Nederland is een eenduidige handhavingsstrategie voor Noord-Nederland opgesteld. De Noodverordening is toegevoegd als bijlage bij deze brief.

Daarnaast bestonden in de regio ook lokale vraagstukken die duidelijke sturing en aanvullende maatregelen vereisten. Zo hebben de komst van asielzoekers in Ter Apel, de opvang van vluchtelingen in De Marnewaard en de geplande kortstondige komst van een cruiseschip in de Eemshaven in de afgelopen dagen bijzondere aandacht gehad. Samen met de betrokken burgemeesters en met de verantwoordelijke bewindslieden op de ministeries zijn hierover nadere afspraken gemaakt.

De noodzaak om in de komende periode aanvullende maatregelen te treffen is sterk afhankelijk van het verdere verloop van de verspreiding van het coronavirus, en daarmee sterk verbonden aan het gedrag van het publiek. Zij maken op dit moment het verschil en bepalen grotendeels hoe het verder zal gaan en of zwaardere maatregelen nodig zijn.

Het beïnvloeden van het gedrag van het publiek is op dit moment een van de grootste uitdagingen van dit moment, de verbinding met onze inwoners is hier van evident belang. Op maandagavond 23 maart heeft het MCCb nieuwe verscherpte maatregelen afgekondigd. De periode, waarin bijeenkomsten vanaf 100 personen worden verboden en dus ook evenementen is aangepast en onder andere verlengd, tot en met 1 juni 2020. Wat dit betekent voor de gemeenten in Groningen wordt nu samen met de burgemeesters in het Regionaal Beleidsteam nader uitgewerkt.

Langdurige crisis

We bereiden ons voor op een langdurige inzet, waarbij een van belangrijkste uitdagingen ligt in de capaciteit van zowel hulpverleners als hulpmiddelen, óók voor het meer reguliere repressieve werk van de veiligheidsregio.

Dit doen we samen; met de gemeenten en met onze buurregio's (en in afstemming met het land Niedersachsen), samen met het Rijk, samen met de inwoners van Groningen, samen met de vele (maatschappelijke) instanties en samen met de ondernemers en het bedrijfsleven.

Ik heb veel waardering voor het vele werk dat binnen uw gemeenten momenteel wordt verzet en voor de creativiteit en de flexibiliteit die dit ook van u als gemeenteraad vraagt. U vergadert misschien al niet meer fysiek en de normaliter volle agenda's van de raadsvergaderingen maken nu al plaats voor de bestrijding van de crisis.

Ik wens u in de komende periode veel wijsheid en hoop met u op een spoedig einde van deze gezondheids crisis.

Koen Schuiling
Voorzitter Veiligheidsregio Groningen

Deze brief is in afschrift verzonden aan:

- Colleges van Burgemeester en Wethouders van de Groninger Gemeenten
- de Commissaris van de Koning in de provincie Groningen